

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІСТ В УМОВАХ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Калашнікова Х.І., к.е.н., асистент

Суттєве погіршення якості життя населення та значний економічний спад, що є наслідками впливу глобальної фінансово-економічної кризи на економіку України та її регіонів, продемонстрували відсутність ефективної системи прогнозування та стратегічного планування на регіональному рівні. Така система дозволила би визначити найбільш вразливі (з точки зору наявності внутрішніх кризових явищ) елементи регіональної соціально-економічної системи, змодельовати зовнішній вплив, визначити основні точки опору та розробити адекватні заходи мінімізації впливу екзогенних криз на сталість функціонування мезосистеми.

Одна з суттєвих проблем, яка виникає в процесі стратегічного управління розвитком великого міста, полягає в тому, що на стадії стратегічного планування не застосовуються інструменти, які дозволяють оцінити наслідки прийнятих стратегічних рішень, а використання несистематизованих показників соціально-економічного розвитку великого міста не дає змоги обрати найкращий стратегічний варіант. На стадії реалізації стратегії соціально-економічного розвитку великого міста відсутня дієва система моніторингу, що є необхідною як для оцінки ефективності руху до встановлених цілей, так і для прийняття своєчасних рішень щодо забезпечення якісних змін і діагностики їх наслідків.

Віддаючи належне теоретичній та практичній цінності наукових результатів, слід вказати на незавершеність наукових дискусій щодо стратегічних пріоритетів регіонального розвитку; відсутність єдиного підходу до формування стратегічних напрямів соціально-економічного розвитку великого міста, що прискорюють його посткризове відновлення в сучасних умовах; недостатню відповідність сучасним умовам суспільного розвитку

методичного забезпечення аналізу результативності реалізації місцевих та регіональних стратегій і програм, зокрема в частині вибору та систематизації оціночних показників та параметрів.

З розвитком ринкових відносин та місцевого самоврядування в Україні адміністративно-територіальні одиниці отримали можливість самостійно визначати стратегію свого розвитку. Найважливішим результатом цих позитивних змін стала можливість переходу до політики довгострокового сталого розвитку країни на основі створення єдиної загальнодержавної системи розробки прогнозно-планових документів, що базується на прогнозах, стратегіях і програмах комплексного соціально-економічного розвитку регіонів, які розробляються з урахуванням пріоритетних напрямів розвитку країни в цілому та соціально-економічного потенціалу адміністративно-територіальних одиниць.

На думку автора, основними принципами розробки стратегії соціально-економічного розвитку міст будь-якого рівня та розміру повинні бути адаптивність (здатність до передбачення змін зовнішнього і внутрішнього середовища та урахування цих змін в процесі стратегічного планування та управління регіональним розвитком); урахування впливу (як позитивного, так і негативного) на регіональну соціально-економічну систему низки зовнішніх чинників; використання в процесі стратегічного територіального управління розвитком існуючих традицій, модернізованих застосуванням сучасних технологій, що базуються на конвергенції системного, ситуаційного та інституційного підходів.